KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z Biblii

Grupa A

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **B**

3. (3 pkt) **1. P; 2. F; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1. F; 2. F; 3. P; 4. F** — po 1 pkt za zdanie

5. (4 pkt) **1–A, 2–C, 3–D, 4–B** — po 1 pkt za parę

6. (2 pkt) **(1) Horeb; (2) JESTEM** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Młodszy syn trwoni majątek, a gdy przychodzi głód, staje się pasterzem świń i pragnie jeść ich strąki – to dno upadku. Wtedy zastanawia się, przypomina sobie dom ojca i postanawia wrócić, przyznając się do grzechu i prosząc tylko o miejsce najemnika. Ojciec przyjmuje go bez wyrzutów: daje mu najlepszą szatę, pierścień i sandały, każe zabić utuczone cielę i wyprawić ucztę, bo syn był umarły, a znów ożył. Oznacza to pełne przywrócenie godności syna.
Punktacja: 1 pkt – etapy drogi syna: roztrwonienie majątku, głód i upodlenie (pasienie świń, pragnienie strąków), refleksja („zastanowił się"), decyzja powrotu i przyznania się do winy. 1 pkt – przyjęcie przez ojca: ojciec nie robi wyrzutów, każe przynieść najlepszą szatę, pierścień i sandały, zabić utuczone cielę i ucztować, bo syn „był umarły, a znów ożył" – przywraca mu godność syna.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Oblubieniec porównuje oczy ukochanej do gołębic, włosy do stada kóz na górach Gileadu, a zęby do owiec wychodzących z kąpieli – to obrazy z przyrody i życia pasterzy. Zachwyt jest zmysłowy i radosny: oblubieniec po kolei wylicza części jej urody i widzi w niej piękno całego świata, co podkreśla też zachwyt wyrażony w kolejnych porównaniach.
Punktacja: 1 pkt – wskazanie, że porównania pochodzą ze świata przyrody i życia pasterskiego (gołębice, stado kóz, owce, góry Gileadu). 1 pkt – wyjaśnienie: ukochana jest dla oblubieńca częścią piękna stworzenia; zachwyt wyrażony jest zmysłowo, konkretnie, w wyliczeniu kolejnych elementów urody .

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Uczniowie rozpoznali Jezusa dopiero przy stole, kiedy wziął chleb, pobłogosławił go, połamał i podał im – gest znany z wieczerzy. Ich słowa o pałającym sercu oznaczają, że już w drodze, gdy objaśniał im Pisma, czuli wewnętrzne poruszenie i radość, choć nie wiedzieli jeszcze, z kim rozmawiają.
Punktacja: 1 pkt – wskazanie momentu: przy posiłku, gdy Jezus wziął chleb, odmówił błogosławieństwo, połamał go i dawał im. 1 pkt – wyjaśnienie sensu słów o sercu: już wcześniej, podczas rozmowy w drodze i wyjaśniania Pism, przeczuwali obecność Jezusa, choć Go nie rozpoznali rozumem.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Kościołowi w Laodycei zarzuca się, że jest letni – ani zimny, ani gorący, czyli obojętny i połowiczny w wierze. Taka postawa jest oceniona surowiej niż otwarty chłód, bo daje złudne poczucie, że wszystko jest w porządku, i odbiera motywację do przemiany. Dlatego pada życzenie: obyś był zimny albo gorący – lepszy jest zdecydowany wybór niż obojętność.
Punktacja: 1 pkt – nazwanie zarzutu: obojętność, letniość, brak zdecydowania w wierze (ani zimny, ani gorący). 1 pkt – wyjaśnienie surowości oceny: postawa letnia oznacza połowiczność i samozadowolenie, z której trudniej się nawrócić niż z jawnego odrzucenia; Chrystus woli wyraźny wybór niż obojętność (stąd życzenie: obyś był zimny albo gorący).

Grupa B

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **B**

3. (3 pkt) **1. P; 2. P; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1. F; 2. F; 3. F; 4. F** — po 1 pkt za zdanie

5. (4 pkt) **1–B, 2–A, 3–C, 4–D** — po 1 pkt za parę

6. (2 pkt) **(1) Nod; (2) Moria** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Szatan twierdzi, że pobożność Hioba jest wyrachowana: Bóg ogrodził go ze wszystkich stron i pobłogosławił mu, więc łatwo mu Go czcić. Wystarczy odebrać Hiobowi majątek, a potem zdrowie, a zacznie Bogu złorzeczyć. Próba ma więc rozstrzygnąć, czy człowiek może kochać Boga bezinteresownie, nie dla nagrody. Hiob po utracie wszystkiego nie zgrzeszył ustami, choć później skarży się na swój los.
Punktacja: Teza szatana: Hiob czci Boga tylko dlatego, że jest bogaty i chroniony; gdy straci majątek i zdrowie, będzie Bogu złorzeczył (1 pkt). Rozstrzygnięcie: czy wiara człowieka może być bezinteresowna — czy Hiob pozostanie wierny, gdy nic z wiary nie ma (1 pkt).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: W pierwszym zdaniu pojawia się porównanie: miłość jest potężna jak śmierć, a zazdrość nieprzejednana jak Szeol, czyli świat umarłych. Miłość jest więc siłą tak samo nieodwołalną jak śmierć — kto jej ulegnie, nie może się z niej wycofać. Nie zgaszą jej wielkie wody ani nie zatopią rzeki, a kto chciałby ją kupić całym majątkiem, spotka się z pogardą. To obraz miłości absolutnej, silniejszej od wszystkiego.
Punktacja: Środek: porównanie (miłość jak śmierć, zazdrość jak Szeol) (1 pkt). Koncepcja: miłość jest potęgą równą śmierci — nieodwołalna, silniejsza od żywiołów, której nie można kupić żadnym bogactwem (1 pkt).

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Pies był zwierzęciem pogardzanym, a lew – symbolem siły i dostojeństwa. Kohelet mówi więc, że nawet najskromniejsze życie jest cenniejsze od największej wielkości, która minęła wraz ze śmiercią. Uzasadnia to tym, że żyjący mają nadzieję i wiedzą przynajmniej, że umrą, a zmarli niczego nie wiedzą, nie dostają zapłaty i zostają zapomniani. Stąd wniosek, by doceniać czas życia.
Punktacja: 1 pkt – wyjaśnienie sensu: nawet najskromniejsze życie (pies – zwierzę pogardzane) jest więcej warte niż największa chwała po śmierci (lew – symbol siły i godności). 1 pkt – uzasadnienie autora: żyjący mają jeszcze nadzieję i świadomość, a zmarli nic nie wiedzą, nie mają zapłaty i odchodzą w zapomnienie – stąd zachęta, by korzystać z danego życia.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Psalm przeciwstawia wieczność Boga kruchości człowieka. Bóg był, zanim narodziły się góry i ziemia, a tysiąc lat jest dla Niego jak wczorajszy dzień. Człowiek natomiast jest jak sen poranny albo trawa, która rankiem kwitnie, a wieczorem usycha — Bóg każe mu wracać w proch. Z tego zestawienia wynika poczucie przemijania ludzkiego życia i potrzeba oparcia go na Bogu, który był ucieczką z pokolenia na pokolenie.
Punktacja: Bóg: istnieje od wieku po wiek, dla Niego tysiąc lat to jak jeden miniony dzień — wieczność (1 pkt). Człowiek: krótkotrwały jak sen poranny i trawa, która rano kwitnie, a wieczorem usycha; wraca w proch — przemijanie (1 pkt).

Skala ocen (orientacyjna, 23 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	21–23 pkt
dobry (4)	18–20 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	7–11 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/biblia**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.